

Abstrakt

Cílem této studie je objasnit význam mobility v americké kultuře a její odraz v literatuře. Za tímto účelem sleduje diplomová práce roli mobility v dějinách Spojených Států, její transformaci ve dvacátém století a projev tohoto motivu v dílech Jacka Kerouaca. Skrze analýzu jeho románů *Na cestě*, *Dharmoví tuláci*, *Andělé zoufalství*, *Osamělý poutník* a *Big Sur* pojmenovává práce autora častá témata související s motivem cesty a interpretuje je v kontextu poválečné Ameriky. Na základě rozsáhlého souboru sekundární literatury je mobilita v této studii vnímána coby konstitutivní součást americké identity a Jack Kerouac jakožto jeden z jejích předních proponentů.

V úvodu je nastíněno, do jaké míry je v současných teoretických úvahách o myšlení akcentován prostor; zároveň se ukazuje, že prostorem je nutno zaobírat se v závislosti na čase. Jelikož pohyb zahrnuje obě tyto dimenze, může tak být považován za projev jejich střetu. Na rozdíl od mobility však pohybu schází kulturně podložený význam, kterého mobilita nabývá skrze vyprávění. Mezi těmito dvěma termíny existuje úzký vztah, který je popsán v této kapitole společně s jeho vyobrazením v literatuře; odtud se výklad odráží k hojnému výskytu motivu cesty v literatuře a ukazuje, nakolik daný motiv dokáže nést symbolické významy. Některé z těchto významů jsou zmíněny již v úvodu, ostatní jsou probírány v následujících kapitolách.

Druhá kapitola se zabývá tím, jakým způsobem se mobilita dostala do americké literatury a povědomí. V této části práce přichází stručný historický přehled migrace do Spojených států i vnitrostátní mobility a zároveň jsou představeny některé z hlavních pojmů spojených s tímto pohybem, jako je expanze na západ či teorie posunující se hranice. Rovněž je tu popsáno, jak se přístup k cestování proměnil v průběhu dvacátého století. Druhá část kapitoly zkoumá zastoupení tohoto motivu v americké literatuře a nabízí srovnání s evropskými literárními předchůdci.

Třetí kapitola poskytuje přehled o Beat Generation, o filosofii této skupiny a jejích základních hodnotách, jakož i o politickém kontextu dané doby. Je zde také vysvětleno, proč není možné toto hnutí stručně definovat ani ho s určitostí časově vymezit. Kromě toho se tato kapitola zaměřuje na roli mobility v životě a psaní jednotlivých autorů Beat Generation. Zatímco členové této skupiny se často vymezovali vůči dominantním aspektům společnosti, jejich posedlost cestováním byla v dokonalém souladu s americkou tradicí a národní povahou.

Praktická část této studie přichází ve čtvrté kapitole, která analyzuje romány Jacka Kerouaca v kontextu závěrů z předešlých kapitol. K tématu mobility v jeho literatuře je navíc

přístupováno s ohledem na předchozí bádání v této oblasti. Kapitola je rozdělena podle jednotlivých výkladů motivu cesty v Kerouacově díle a zároveň poskytuje podrobnou analýzu tohoto motivu v každém z jednotlivých románů. Mobilita je zde interpretována jakožto cíl sám o sobě, jako duchovní pátrání, společenský protest, proces sebeosvobození a transformace. Závěrečná část této kapitoly mapuje, jakým způsobem se Kerouac změnil v průběhu svého života a jakým vývojem za tu dobu prošla sama Amerika.

V závěru diplomová práce shrnuje cíle výzkumu a rekapituluje jeho výsledky. Vyzdvižen je podíl Beat Generation na budování amerického literárního kánonu a v jejím rámci i role, již v budování americké identity sehrál Jack Kerouac.

Klíčová slova: mobilita, cesta, Jack Kerouac, Beat Generation, americká literatura, identita, cestopis, transformace, osvobození, duchovní poslání, společenský protest, Západ